

publiek bereiken dat belangstelling heeft voor de justitie, haar actoren, haar taal en haar symbolen. Blijkbaar drijven er haren in de soep van sommige van deze symbolen.

**M. COOLS en H. HAELTERMAN, *Nieuwe sporen*, Brussel, Kluwer, 1998, 236 p.**

Het geheimzinnige en inventieve optreden van privé-detectives fascineert vele mensen. Merkwaardig is dan ook dat de sector van de particuliere recherche op relatief weinig academische belangstelling kan rekenen. Factoren die daarbij een rol spelen zijn de complexiteit van het onderzoeksdomein van de particuliere opsporing, dat zich midden in het grensgebied van criminologie en strafrecht bevindt, en de mistige sfeer waarin deze opsporing is gehuld. Privé-detectives hebben vaak getracht hun werkdomein hermetisch af te schermen van de buitenwereld om hun strategie of hun banden met politiediensten niet te moeten prijsgeven. In het boek 'nieuwe sporen' worden de schijnwerpers voluit gericht op het brede actieterrein van privé-detectives. De auteurs van dit compilatiewerk slagen erin de non-professional te boeien door hun openheid, heldere structuur en bondige schrijfstijl. Strategieën waarmee de privé-detective zijn doel kan bereiken worden zonder veel omwegen onthuld. Toch had ik de sterke indruk dat de auteurs geen klare wijn schenken over een aantal minder orthodoxe methodes (b.v. moonlighting) en enkele keukengeheimen zorgvuldig verborgen houden.

M. COOLS breekt het onderzoeksdomein open door de 'markt' van de private opsporing te analyseren en door de activiteiten van privé-detectives op een rij te zetten. Interessant is de stelling dat de particuliere recherche een indicator is van het democratische gehalte van een staat (p. 28). Enkel in totalitaire regimes zou de politiezorg een exclusieve taak zijn van de overheid. Deze vaststelling is echter geen pleidooi voor wildgroei in de sector van de private opsporing. Terecht geeft M. COOLS aan dat regulering van die sector nodig is om individuele grondrechten te beschermen.

In een volgende bijdrage schetst H. HAELTERMAN het wettelijk kader waarbinnen privé-detectives hun waaijer van activiteiten mogen ontplooiën. Naast een gedetailleerde bespreking van wetbepalingen haalt de auteur enkele factoren aan om de opmars van de particuliere recherche te verklaren. Wat opvalt in de inventaris van oorzaken is de beperkte materiële omkadering van de politie en de geografische barrières waaraan politieambtenaren zich moeten houden (p. 74). Zonder bijkomende investeringen in de justitie neemt de druk waarschijnlijk nog toe om de opsporing te verschuiven naar particuliere instanties. De vraag rijst dan of de privacy van het individu niet dreigt uitgehoud te worden door invloedrijke ondernemingen die alles in het werk stellen om frauderende personeelsleden of derden te ontmaskeren. Wat tevens zorgen baart, is de verstrengeling van particuliere opsporingen en de werkzaamheden van reguliere politiediensten. H. HAELTERMAN geeft aan dat een intense samenwerking tussen particuliere speurders en politiediensten leidt tot normvervaging en misbruiken, zoals het uitbesteden van onwettige opsporingen aan privé-detectives of het informeel uitwisselen van bewijsinformatie. Spijtig is dat de auteur geen melding maakt van het werk 'Grijze politie' (*Politeia*, 1997), waarin T. DECORTE en W. VAN LAETHEM deze opsporingen reeds uitvoerig hebben toegelicht.

Aan de techniek van de misdrijfanalyse wijdt PH. DE COCK een verhelderende bijdrage. In een mooi gestructureerd deel reikt de auteur de sleutels aan om allerlei losse gegevens in het juiste patroon te brengen. De auteur zet daarbij uiteen welke waarde men aan gegevens kan hechten en hoe de speurder het best te werk gaat om informatie te verzamelen, een onderzoeksstrategie te ontwikkelen en een betrouwbare analyse te maken. Veel aandacht gaat hierbij uit naar technieken om verhoudingen tussen personen of stromen van goederen in kaart te brengen, zoals relatieschemas, tijdlijnen en flowcharts. Deze visualisatietechnieken zijn ongetwijfeld ook nuttige hulpmiddelen voor politiediensten en magistraten.

De laatste drie hoofdstukken van het boek, uitgewerkt door specialisten in de sector, doorbreken het wazige scherm waarachter privé-detectives zich graag verschuilen. A. SCHALKE behandelt de technieken om fraude in de verzekeringssector aan het licht te brengen. Daarbij legt de auteur de nadruk op het technisch onderzoek en het tactisch onderzoek naar motieven of naar de 'moraliteit' van de verzekeringsnemer. Voor particuliere speurders is de verzekeringssector een kip met gouden eieren. De auteur laat uitschijnen dat de politie nauwelijks tijd besteedt aan fraudebestrijding en vaak niet goed getraind is om de soms ingewikkelde fraudeconstructies te doorprikken (p. 120). Vervolgens richten PH. MEULENBERGHS en C. LOWIE de aandacht op de computercriminaliteit (b.v. hacking) en de telecommunicatiefraude (b.v. calling card-fraude). De ondertoon van hun bijdrage is dat tegen deze moderne vormen van criminaliteit weinig doeltreffende wapens bestaan. In zakelijke stijl tonen de auteurs aan hoe complex sommige fraudesystemen in elkaar steken en hoe handig misdadigers in deze *high-tech*-sector gebruik maken van internationale verbindingen en van zwakke plekken in beveiligingssystemen. Tenslotte gaat M. DEBUSSCHER in op de verschillende vormen van transportfraude en op de technieken die worden aangewend om goederen te identificeren of te lokaliseren.

Het boek is een originele compilatie van visies van professionals die erin slagen hun werkteerrein voor een breed publiek open te gooien. Voor buitenstaanders loont het de moeite te ontdekken op welke slappe koord privé-detectives zich soms begeven om informatie in te winnen en om resultaat te behalen in strafzaken die doorgaans niet met veel ijver door de politie worden uitgespit.

Bart DE SMET

**T. DESCHEPPER, *De nieuwe wet Franchimont*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1998, 152 p.**

Met dit boek heeft T. DESCHEPPER zich als eerste gewaagd op het gladde ijs van de wet-Franchimont. Wie enkel de publiciteitsfolder te zien kreeg, had de indruk te maken te hebben met een gedetailleerd standaardwerk over deze gecompliceerde wet. De foto was genomen met zo'n sterke vergrootlens dat het boek bijna de omvang en uitstraling had van een *A.P.R.*-verhandeling. De werkelijkheid is echter ontnuchterend. Zonder dat de lezer dit uit de inleiding kan opmaken, is dit boek op zakformaat opgevat als een selectie van teksten uit de parlementaire voorbereiding van de wet-Fran-